

កម្ពុជា ក្លាយជាប្រទេសដំបូងគេនៅតំបន់អាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិកដែលសម្រេចបានគោលដៅសកលមេរោគអេដស៍ ៩៥-៩៥-៩៥

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៦ — ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាសម្រេចបានគោលដៅសកលមេរោគអេដស៍ ៩៥-៩៥-៩៥ ក្លាយជាប្រទេសដំបូងគេនៅតំបន់អាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិកដែលសម្រេចបានសមិទ្ធផលជាប្រវត្តិសាស្ត្រនេះ ។

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាននេះ ត្រូវបានរៀបចំរួមគ្នារវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងកម្មវិធីសហប្រជាជាតិរួមគ្នាស្តីពីមេរោគអេដស៍/ជំងឺអេដស៍ (UNAIDS) បានគូសបង្ហាញអំពីជំហានវឌ្ឍនភាពដ៏សំខាន់មួយរបស់កម្ពុជា ឈានឆ្ពោះទៅរកការបញ្ចប់ជំងឺអេដស៍ដែលជាបញ្ហាគំរាមកំហែងចំពោះសុខភាពសាធារណៈនៅឆ្នាំ២០៣០ ។ ឆ្នាំ២០២៦នេះ ក៏ជាឆ្នាំរំលឹកខួប ៣០ឆ្នាំ នៃការគាំទ្ររបស់អង្គការ UNAIDS ចំពោះការឆ្លើយតបនឹង មេរោគអេដស៍នៅកម្ពុជា— នេះជារយៈពេលបីទសវត្សរ៍នៃភាពជាដៃគូរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល សហគមន៍ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងក្រុមអ្នករស់នៅជាមួយមេរោគអេដស៍ និងរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមេរោគអេដស៍ ។

គោលដៅ ៩៥-៩៥-៩៥ មានន័យថា ៩៥% នៃអ្នករស់នៅជាមួយមេរោគអេដស៍បានដឹងពីស្ថានភាពមេរោគអេដស៍របស់ខ្លួន ៩៥% នៃអ្នកដែលដឹងថាខ្លួនមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍បានទទួលបានការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ និង ៩៥% នៃអ្នកកំពុងទទួលបានការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ សម្រេចបានការបង្ក្រាបមេរោគអេដស៍ឱ្យនៅកម្រិតទាបបំផុត ។

គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា កម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេសចំនួន៧ តែប៉ុណ្ណោះ នៅទូទាំងពិភពលោក ដែលសម្រេចបានគោលដៅ ៩០-៩០-៩០ កាលពីឆ្នាំ២០១៧ មុនកាលកំណត់ ៣ ឆ្នាំ ។

លោក Eamonn Murphy នាយកអង្គការ UNAIDS ប្រចាំតំបន់អាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិក អ៊ីប្រខាងកើត និងអាស៊ីកណ្តាល បានមានប្រសាសន៍ថា៖ “សមិទ្ធផលនេះបង្ហាញថា អ្វីៗក៏អាចកើតមានឡើងបានដែរនៅពេលដែលការអនុវត្តយកប្រជាជនជាស្នូល” ។ “ជោគជ័យរបស់ប្រទេសកម្ពុជា កើតឡើងដោយសារការប្តេជ្ញាចិត្តនយោបាយដ៏មុតមាំ ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ជាតិ ភាពជាដៃគូរយៈពេលវែង និងទំនុកចិត្តគ្នាដែលបានកសាងឡើងតាមរយៈការកិច្ចសហការជាមួយសហគមន៍ និងប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិអស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំ” ។

ការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍របស់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានលក្ខណៈពហុវិស័យ និងតាមរយៈប្រព័ន្ធសុខាភិបាល ផ្ដោតលើសេវាប្រកបដោយនវានុវត្តន៍ អាចអនុវត្តបានយ៉ាងជាក់ស្ដែង មានទំនុកចិត្ត និងអាចប្រើប្រាស់បានសម្រាប់អ្នកដែលត្រូវការ និងទទួលបាននៅពេលដែលពួកគេត្រូវការ ។ ទាំងនេះ រួមមានការពង្រីកការទទួលបានសេវាធ្វើតេស្ត និងព្យាបាលអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ការផ្តល់ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍សម្រាប់រយៈពេលច្រើនខែ ការធ្វើសមាហរណកម្មរវាងសេវាមេរោគអេដស៍ និងប្រព័ន្ធសុខាភិបាលទូលំទូលាយ និងការបង្កើនជម្រើសវិធីសាស្ត្របង្ការមេរោគអេដស៍ថ្មីៗ ដូចជា ប្រីព (PrEP) ដែលអាចបង្ការបានរយៈពេលវែង និងការធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ដោយខ្លួនឯង ។

សេវាដែលដឹកនាំដោយសហគមន៍បានជួយឱ្យអភិក្រមនេះ បានទទួលលទ្ធផលជាក់ស្ដែង ។ ការផ្តល់ប្រឹក្សា ការធ្វើតេស្ត ការគាំទ្រការព្យាបាល និងសេវាបង្ការមេរោគអេដស៍ តាមបែបក្រុមមិត្តជួយមិត្ត បានទៅដល់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុត រួមទាំងក្រុមប្រជាជនប្រឈមមុខខ្ពស់ និងបានជួយពង្រឹងទំនុកចិត្តលើសេវាអេដស៍ទាំងនេះ ។ កម្ពុជាក៏បានផ្តល់ដល់អ្នករស់នៅជាមួយមេរោគអេដស៍ និងក្រុមប្រជាជនប្រឈមមុខខ្ពស់ នូវអត្ថប្រយោជន៍នៃកម្មវិធីគាំពារសង្គម ព្រមទាំងការផ្តល់សេវាសុខាភិបាល ដោយរដ្ឋជាអ្នកបង់ថ្លៃជំនួស ។

កម្ពុជាកំពុងរៀបចំផែនការនិរន្តរភាព ក្នុងពេលមូលនិធិពីខាងក្រៅត្រូវបានកាត់បន្ថយ និងកសាងការឆ្លើយតបមេរោគអេដស៍ដោយប្រព័ន្ធជាតិមួយដែលមានចីរភាព តាមរយៈការពង្រឹងការផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងស្រុក ការឈានឆ្ពោះទៅការធ្វើសមាហរណកម្មពេញលេញទៅក្នុងសេវាថែទាំសុខភាពបឋម និងការគ្របដណ្តប់សុខភាពជាសកល សេវាដែលយកប្រជាជនជាស្នូល និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍អ្នករស់នៅជាមួយមេរោគអេដស៍ និងក្រុមប្រជាជនប្រឈមមុខខ្ពស់ ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងការផ្តល់សេវា ។

សមិទ្ធផលរបស់កម្ពុជានាពេលនេះ កើតឡើងក្នុងពេលវេលាដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់ការឆ្លើយតបមេរោគអេដស៍ជាសកល ខណៈដែលប្រទេសនានាកំពុងត្រៀមរៀបចំកិច្ចប្រជុំកម្រិតខ្ពស់ស្តីពីមេរោគអេដស៍ ឆ្នាំ២០២៦ ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី២២-២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៦ នៅទីក្រុងញូវយ៉ក សហរដ្ឋអាមេរិក ។ អ្វីដែលកើតឡើងនៅកម្ពុជាបញ្ជាក់ថាការរីកចម្រើនអាចកើតមានឡើង នៅពេលដែលមានការផ្តួចផ្តើមការប្តេជ្ញាចិត្តផ្នែកនយោបាយ ហិរញ្ញប្បទានដ៏មានទំនុកចិត្ត ភាពច្នៃប្រឌិតសេវាមានប្រសិទ្ធភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់សហគមន៍ ។

ទោះបីកម្ពុជាកំពុងស្ថិតនៅលើផ្លូវឈានឆ្ពោះ ទៅរកការលុបបំបាត់ការឆ្លងថ្មីនៃមេរោគអេដស៍ក៏ដោយការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍មិនទាន់បញ្ចប់នៅឡើយទេ ហើយការឆ្លងថ្មីនៃមេរោគអេដស៍នៅតែមានបន្ត ។ តាមការប៉ាន់ប្រមាណ មានករណីឆ្លងថ្មីចំនួន ៩៥៨ នៅឆ្នាំ២០២៥ ក្នុងនោះ ៨៤% ស្ថិតនៅក្នុងចំណោមក្រុមប្រជាជនប្រឈមមុខខ្ពស់ និងដៃគូរបស់ពួកគេ ។ ការលុបបំបាត់ការឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មី ដោយកម្រិតគោលដៅតិចជាង ២៥០ ករណីក្នុងមួយឆ្នាំ នៅឆ្នាំ២០៣០ គឺជា

គោលដៅជាតិចម្បង ប៉ុន្តែដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនេះ ទាមទារឱ្យមានការខិតខំប្រកបដោយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងមានចីរភាព ។

ការមាក់ងាយ ការរើសអើង និងឧបសគ្គផ្សេងៗ នៅតែជារឿងរ៉ាវរាំងមនុស្សមួយចំនួនពីការប្រើប្រាស់ សេវាដែលពួកគេត្រូវការ ។ ការយល់ដឹងទាបអំពីមេរោគអេដស៍ និងវិធីបង្ការការឆ្លងមេរោគអេដស៍ បង្កើនភាពងាយរងគ្រោះនឹងការឆ្លងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺកាមរោគ ជាពិសេសក្នុងចំណោមយុវវ័យ ។ ការវិនិយោគបន្តលើការឆ្លើយតបមេរោគអេដស៍ រួមទាំងលើសេវាដឹកនាំដោយសហគមន៍ មានសារៈ សំខាន់ដើម្បីការពារសមិទ្ធផលដែលយើងបានទទួល និងធានាថា គ្មាននរណាម្នាក់ត្រូវបានទុក ចោលឡើយ ។ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាទាំងនេះ កម្ពុជាកំពុងផ្លាស់ប្តូរពីគម្រោងបណ្តោះអាសន្នគាំ ទ្រដោយម្ចាស់ជំនួយ ទៅរកប្រព័ន្ធមួយប្រកបដោយចីរភាពដែលដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងដោយ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

ឯកឧត្តម អៀង មូលី ទេសរដ្ឋមន្ត្រី និងជាប្រធានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ បានមាន ប្រសាសន៍ថា៖ “សមិទ្ធផលនេះ គឺជាមោទនភាពជាតិ ប៉ុន្តែក៏នាំមកជាមួយនូវការទទួលខុសត្រូវផងដែរ” ។ “ការកិច្ចរបស់យើងឥឡូវនេះ គឺធានាថាការរីកចម្រើនត្រូវបានការពារ និងមានចីរភាព ដោយបង្កើនភាពជា ម្ចាស់របស់ជាតិ តាមរយៈការវិនិយោគធនធានក្នុងស្រុកកាន់តែច្រើនសម្រាប់ការឆ្លើយតបជាតិចំពោះ មេរោគអេដស៍” ។

ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យ ឈាង វ៉ា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល បានចូលរួមអបអរសាទរ និងសំដែងនូវការ កោតសរសើរថា៖ “សមិទ្ធផលដ៏ប្រពៃនេះ ជាប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការឆ្លើយតបមេរោគអេដស៍នៅកម្ពុជា” ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បេសកកម្មរបស់យើងនៅតែបន្ត ដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលដៅ ចុងក្រោយ និងរក្សាសមិទ្ធផលដែលទទួលបាននេះជារៀងរហូត ។ “យើងទាំងអស់គ្នា ត្រូវពង្រឹងនិង ពង្រីកសេវាមេរោគអេដស៍ ប្រកបដោយនវានុវត្តន៍ និងឆ្លើយតបតាមតម្រូវការរបស់សហគមន៍ ដើម្បី ធានាថា សេវានៅតែអាចទៅដល់ ហើយមនុស្សគ្រប់រូបអាចស្វែងរកសេវាបង្ការ ការធ្វើតេស្ត និង ការព្យាបាលមេរោគអេដស៍ប្រកបដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងគ្មានការរើសអើង ព្រមទាំងធ្វើសមាហរណ កម្មសេវាទាំងនេះទៅក្នុងប្រព័ន្ធសុខាភិបាលដែលមានភាពធន់” ។